

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt IIII. Qua impedimenta liberæ religionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

iam fruebantur, in seruitutem redigerent: quosdam
subintroisse falsos fratres, alio in loco beatus Aposto-
lus conquestus est.

*Cap. 2. ad Ga-
latas.*

CAPUT IIII.

Qua impedimenta libera religionis.

VNDE intelligimus, libertatem religionistam ei-
veram, impediri tamen in hac vita interdù, quo-
minus ipsa libertas, ut sic dicam, omnino liberalit,
quæ se opere manifesto proferre non possit. idque ali-
quando, quia non expedit eam coram quibuslibet
opere demonstrati quod locum peculiariter habuit
Apostolorum temporibus inter Iudæos, propter con-
suetudinē implendæ Legis seruilem atque carnalem,
qua adhuc tenebantur. Nam & propterea dicebat
1 Cor 9. & 10 Apostolus, omnia licere sibi, quia liber erat: sed non
omnia expedire, quia infirmorū offendicula studiosè
declinabat. Propterea & illud aiebat, quod suprà me-
morauimus: Ut quid libertas mea iudicatur ab alia
Rom. 14. conscientia? Et in Epistola item ad Romanos: Ut non
blasphemetur bonum nostrum. &, Tu fidem habes?
penes temetipsum habe, coram Deo. Hoc verò tépo-
re in ijs quæ sunt religionis obseruandis, non infirmo-
rum offendicula metuenda sunt; sed malitiosorum
contemnendæ blasphemiae. Quæ enim rebus tam de-
finitis, tam manifestatis atque inculcatis, prætexi infi-
mitas possit? Hic proinde locum illud iam habet: Si-
nire, cæci sunt, & duces cæcorum. Aliàs verò haud ra-
rò vis inimica veritati prohibet ne aperire se libera-
pietas liberè possit: haber enim religionis studium,
ranti per dum vitæ mortalis cursus agitur, obnientes
sibi varias aduersitates, ab impiis hominibus excita-
ras: quibus nihil est prius, quam ut veram religionem
persequantur ac pessundent. Sed Christi beneficio

dabi-

dabitur aliquando libertas ea, qua, remotis & propriæ
& alienæ infirmitatibus aut malitiæ impedimentis, cum
summa voluntate, maxima etiam coniuncta sit Deum
colendi facilitas. Summa quippe in regno Dei sicut
iustitiae perfectio, ita religionis pietatisque libertas
est: quia nudæ & apertæ per omnia veritatis suauissi-
ma & tranquillissima contemplatio. Hic interim in
vera religione sectanda, ea libertas est per Christum,
ut nulli cedatur aduersitati, quæ illâ nobis extorqueat.
Cuiusmodi fuisse libertatem fortissimi pectoris in
sancta virginie Pelagia, diuus Ambrosius ostendit epi-
stola septima libri secundi; ubi illam sic loquentem
facit inter suos persecutores. Pelagia Christum seque-
tur: libertatem nemo auferet: nemo capuum videbit
liberam fidem. quod seruum est, hic manebit, nullos
in usus debitum. Magna, inquit Ambrosius, piæ vir-
ginitatis libertas, quæ septa agminibus persecutorum,
inter maxima pericula virginitatis & vitæ inclinata
non est. Sic ille. Sed quamvis nullo metu, nulla vi per-
secutionum possit effici, quin libero iudicio, si quis ve-
lit, eam religionem quam putet esse verissimam, com-
pleteatur atque retineat: tamen detestanda semper eo-
rum nequitia est, qui, quantum in ipsis est situm, id
agunt, ut veram religionem extinguant ex hominum
animis. hique procul dubio censendi sunt, Christiana
libertate profligata, funestum servitutis genus velle
inuehere. At ij qui legitimæ potestatis severitate ad-
hibita, ab erroribus mortiferis reuocare nituntur, hi
plane subseruiunt ad veram in religione libertatem:
quæ sicut noxiis erroribus eripitur, ita restituitur salu-
taris doctrinæ redditæ veritate.

CAPUT V.

*Quam sectarū libertatem intelligent, cùm libertatem
religionis petunt: & quam male hoc vocent
religionis libertatem.*

POSTEAQVAM igitur explicatum, quid sit vera religionis libertas: nunc demonstrandum est, quid aduersarij quidam sibi velint, cùm religionis experit ac prædicant libertatem. Hæc nimirum illis est libertas religionis, cùm liberè quisque, hoc est, impunè, quidquid libuerit, de religione & sentit & prædicat sive cùm pro arbitrio quisque suo, sub titulo tamen & professione Christiani nominis, componit aut sequitur Dei colendi rationem. Legi qui diceret, etiam si aliqua republica tot sententiæ de religione forent, quot capita, et si aliquos verè hæreticos esse constaret, exterminari tamē nō debere propter libertatē, sed suis iudiciis atq. conscientijs, nulla eis propterea illata molestia, relinquendos. Itaque cùm diuersissimæ ac mīce inter se repugnantes passim audiuntur de dogmate fidei sententiæ: cùm varij conspicintur ritus, ceremoniæ, leges, conuenticula: cùm & in ciuitatibus & familijs propè singulis, non solùm aliud ab alio dicatur, sed aliud atque aliud in his quæ religionis existimantur esse, aut alijs atque alijs temporibus & locis & modis agitur: hoc est, cùm nullus ordo, nulla concordia, nulla conformitas, sed confusa, permista, perturbataque sunt omnia, atque id quidem in maximis momentibus, nemine proorsus agnito in terris superiore, qui regat, moderetur, præscribat, conciliet: hanc religionis libertatem appellant. Quomodo videlicet Romani quondam ciuitas, cùm omnium gētium feruiret erroribus, magnam sibi, inquit Leo, videbatur assumptam religionem; quia nullam respuebat falsitatem. Atque perfecta consummataque, ut arbitror, in regno illo